

Kinnitatud TAM Kutsenõukogu
otsusega K21-1, 25.01.2021.a.

HINDAMISSTANDARD KI-SHIATSU TERAPEUT, TASE 5 ja 6

Kutsestandardi nimetused: ki-shiatsu terapeut, tase 5; ki-shiatsu terapeut, tase 6

1. Üldine informatsioon	1
2. Kutseksamist teatamine ja dokumentide esitamine	2
3. Hindamine	3
3.1. Hindamise meetodid	3
3.2. Hindajad	3
3.3. Hindamise etapid tasemetele 5 ja 6	3
3.4. Hindamise vormistus	4
3.4.1. Taotleja kompetentside hindamine kirjalikus testis	4
3.4.2. Taotleja kompetentside hindamine praktilises ülesandes/teraapiaseansil	4
3.4.3. Taotlejale koondhinnangu vormistamine – Vorm H1	4
3.4.4. Kokkuvõtete tegemine ja kutsetunnistuse väljastamine	5
4. Hinnatavad kompetentsid ja nende hindamiskriteeriumid	5
4.1. Tabelid Ki-shiatsu terapeut tase 5 hindamiseks	6
4.2. Tabelid Ki-shiatsu terapeut tase 6 hindamiseks	10
5. Hindamisjuhend hindajale	14
7. Ki-shiatsu terapeut tase 5 või 6 kooliasutuse lõpueksamina	15
7.1. Kutsealase hindamise korraldus kooliasutuses	15
7.2. Kutsealase hindamise kokkuvõtete tegemine ja kutsetunnistuste väljastamine	15

1. Üldine informatsioon

Kutse andmine on protsess, mille käigus kutse andja hindab kutset taotleva isiku kutsealast kompetentsust. Nõuded kutse taotleja teadmiste, oskuste ja töökogemusele, samuti hoiakutele ning väärtushinnangutele, millele kutse taotleja peab vastama, on kirjeldatud kutsestandardis. Kui kompetentsid vastavad nõuetele, väljastatakse taotlejale kutsetunnistus.

Kutsestandardi alusel koostatakse hindamisstandard. Hindamisstandardis on kirjeldatud igale kompetentsile vastavate tegevusnäitajate hindamiskriteeriumid. Hindamiskriteeriumid on taotlejale abiks oma kompetentsuse tõendamisel ja hindajale abiks taotleja kompetentsuse hindamisel.

Käesoleva hindamisstandardi alusel toimub:

- ki-shiatsu terapeut, tase 5 kutse esmataotleja kompetentsuse hindamine;
- ki-shiatsu terapeut, tase 5 kutse taastõendamine;
- ki-shiatsu terapeut, tase 6 kutse esmataotleja kompetentsuse hindamine;
- ki-shiatsu terapeut, tase 6 kutse taastõendamine;
- ki-shiatsu terapeut, tase 5 ja 6 kutseksam koolitusasutuse lõpueksamina;

Kutse andja on Täiend- ja Alternatiivmeditsiini Nõukoda (edaspidi TAM Nõukoda).

Kutsete andmist korraldab ja kutse saamist kinnitab TAM Nõukoja juurde loodud **Täiend-ja**

Alternatiivmeditsiini Kutsenõukogu (edaspidi TAM Kutsenõukogu).

Kutseksameid korraldab ja kutse taotlejatega suhtleb TAM Kutsenõukogu poolt kinnitatud **Ki-shiatsu Kutsekomisjon** (edaspidi Kutsekomisjon).

Kutsekomisjoni ülesanneteks on:

- kutsestandardi ja hindamisstandardi koostamine;
- hindamise korraldamise juhendi, vormide ja eksamimaterjalide koostamine ja kinnitamine;
- kutse taotlemise ja taastõendamise dokumentide vormide välja töötamine, dokumentide vastuvõtmine ja arhiveerimine;
- kutseeksamite korraldamine;
- hindamiskomisjoni liikmete nimetamine ja kinnitamine, järelvalve hindamiskomisjoni tegevuse üle ja hindamiskomisjoni tegevuse kohta esitatud kaebuste lahendamine;
- kutset taotlevale isikule kutse andmise või andmata jätmise üle otsustamine ja tema teavitamine vastuvõetud otsusest.

Erialase väljaõppe lõpetamisel on taotleja soovi korral võimalik tema kutsealane hindamine vastavalt hindamisjuhendile.

Lõpueksami ja kutseeksami ühildamise loa saamiseks peab koolitusasutus esitama TAM Kutsenõukogule vastava taotluse. Positiivse vastuse korral vormistab TAM Kutsenõukogu sellekohase otsuse. Lõpueksamit sooritades positiivse tulemuse saanud lõpetajale antakse ki-shiatsu terapeudi tase 5 või 6 kutse. Kool teatab eksami sooritanute nimed Kutsekomisjonile ja lõpetajatele väljastatakse kutsetunnistused (vt. p.7).

Kutsekomisjon võib kutse andmise eeltingimustele vastavuse arvestamisel ja kompetentside hindamisel rakendada **varasemate õpingute ja töökogemuse arvestamise (VÕTA) põhimõtteid**. Vajadusel tehakse taotlejale lisahindamine.

2. Kutseksamist teatamine ja dokumentide esitamine

Vähemalt kaks kuud enne kutse taotleja kompetentsuse hindamist avaldab TAM Kutsenõukogu TAM Kutsekoja kodulehel www.tamkutsekoda.ee teate kutseeksami toimumise kohta.

Teade sisaldab järgmist informatsiooni:

- kutsequalifikatsiooni nimetus,
- hindamise toimumise aeg ja koht (kuupäev, kellaaeg, aadress),
- dokumentide esitamise tähtaeg, koht ja viis,
- esitamiseks vajalike dokumentide loetelu,
- kutseeksami tasu,
- muu kutse andmise korraldusega seotud teave.

Kui kutseksam toimub kooliasutuse lõpueksamina, siis selline etteteatamise kohustus ei kehti, sest kompetentsuse hindamine toimub osana õppekavast.

Kutse taotlejale esitatavad nõuded ja dokumendid on leitavad TAM Kutsekoja kodulehelt (<https://tamnoukoda.ee/tam-kutsekoda/ki-shiatsu-teraapia/>)

Dokumendid tuleb saata Ki-shiatsu Kutsekomisjonile e-posti aadressil ki-shiatsu@tamkutsekoda.ee.

Kutsekomisjon määrab isiku, kes vastutab dokumentide vastuvõtmise, registreerimise ja kontrollimise eest. Nõuetekohaselt täidetud dokumendid registreeritakse. Kui dokumendid nõuetele ei vasta, teavitatakse taotlejat esinenud puudustest koheselt või hiljemalt 5 tööpäeva jooksul pärast dokumentide laekumist. Taotlejale antakse 3 tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks alates teavitamise hetkest.

3. Hindamine

Tase 5 ja 6 hindamine viiakse läbi kahes osas, mis toimuvad samal päeval. Esimeses osas toimub kirjalik test ja teises osas praktiline ülesanne/teraapia ning vestlus.

Hindamine toimub vastavalt Kutsekomisjoni poolt koostatud plaanile ja ajagraafikule, mis on avalikustatud TAM Kutsekoja kodulehel.

Kutse taotleja tõendab oma kompetentsust kirjaliku testi sooritamisega (I etapp) ning praktilise ülesande sooritamise ja vestlusega (II etapp), lähtudes ki-shiatsu terapeut tase 5 või 6 kutsestandardi nõuetest. Hindamiskomisjon hindab taotleja kompetentside vastavust taotletava kutse taseme hindamiskriteeriumidele.

3.1. Hindamise meetodid

Hindamiskomisjoni poolt kasutatavateks hindamise meetoditeks on:

- 1) **struktureeritud kirjalik test** – tasemete 5 ja 6 kutse taotlejad sooritavad kirjaliku testi vastavalt etteantud juhendile. Igale küsimusele vastamine annab aritmeetilisel ühe või enam punkte vastavalt õigete vastuste arvule küsimuses;
- 2) **praktiline ülesanne/teraapiaseanss ja vestlus** – tasemete 5 ja 6 kutse taotlejad teostavad praktilise teraapiaseansi näidispatsiendi peal. Hindamiskomisjoni liikmed jälgivad ja hindavad seda tegevust tuginedes hindamiskriteeriumitele tabelite 4.1. (tase 5) ja tabelis 4.2 (tase 6) alusel. Vahetult peale teraapiaseansi toimub taotleja vestlus hindamiskomisjoni liikmetega, mille käigus hindajad saavad esitada taotlejale lisaküsimusi ning paluda täpsustusi lõpliku hinnangu kujundamiseks.

Iga taotleja kohta täidetakse koondhinnangu leht (vorm H1), milles kajastub iga hindaja otsus ning hindamiskomisjoni liikmete enamushinnangu alusel kujunenud koondotsus.

3.2. Hindajad

Hindamist teostab vähemalt kolmest liikmest koosnev hindamiskomisjon, mille koosseisu kuuluvad oma eriala hästi tundvad spetsialistid.

Hindamiskomisjoni koosseis kinnitatakse Kutsekomisjoni kirjaliku otsusega. Hindajate kompetentsus peab vastama järgmistele nõuetele:

- kutsealane kompetentsus;
- kutsesüsteemialane kompetentsus;
- hindamisalane kompetentsus.

Hindamiskomisjoni liikmed peavad olema sobivate isikuomaduste ja hoiakutega ning tegutsema erapooletult.

Hindajatel on õigus saada oma töö eest tasu. Töötasu maksab kutse andja TAM Nõukoda välja kutsekomisjoni ettepaneku alusel.

3.3. Hindamise etapid tasemetele 5 ja 6.

Hindamine tasemetele 5 ja 6 toimub kahes etapis: kirjalik test ja praktiline ülesanne koos vestlusega.

I etapp – test

Test on koostatud valikvastustega ja struktureeritud vastajale üheselt mõistetavalt ning selle kaudu on võimalik kontrollida kõigi nõutud kompetentside tegevusnäitajaid vastavalt taotleja tegevusalale.

Taotleja lahendab testi etteantud aja jooksul. Testi lahendamise aeg on kuni 1 (üks) tund. Testis on kuni 75 küsimust.

Struktureeritud kirjaliku töö (testi) lahendamisel tuleb lähtuda järgnevast:

- Testi hindamine on mitmeeristav, mille puhul kompetentside saavutatust hinnatakse lävendi tasemel ehk millele vastamise või mille ületamise korral loetakse tulemus piisavaks ning millest madalamal tasemel tulemust ebapiisavaks.
- Hindajad kontrollivad testi tulemusi, saades sel viisil ülevaate taotleja teadmistest ja kompetentsusest terapeudina antud tegevusalas.

Test loetakse sooritatuks, kui teadmiste valdkonnas on saavutatud vähemalt 70%-line tulemus.

Kutsestandardis kirjeldatud läbivaid kompetentse (B.2.4.) hinnatakse integreeritult kõigi teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.

II etapp – praktiline ülesanne ja vestlus

Taotleja sooritab praktilise ki-shiatsu teraapia näidispatsiendi peal. Ülesande sooritamiseks on aega kuni 75min. Näidispatsiendi praktilise ülesande jaoks valib hindamiskomisjon.

Hindajad kontrollivad taotleja poolt sooritatava praktilise ülesande täitmist vastavalt ki-shiatsu terapeudi taotletava taseme nõuetele, saades sel viisil ülevaate taotleja kompetentsusest.

Ülesande järgselt toimub vestlus taotleja ja hindamiskomisjoni vahel, kus taotleja annab tagasisidet antud patsiendi juhtumist, põhjendab teraapiaseansil kasutatud lähenemisi ning vastab hindamiskomisjoni täiendavatele küsimustele.

3.4. Hindamise vormistus

3.4.1. Taotleja kompetentside hindamine kirjalikus testis

Test on valikvastustega. Kontrollitavad testid jagatakse hindamiskomisjoni liikmete vahel. Igat testi kontrollib üks hindaja. Hindaja saab testi vormi õigete vastustega, mille alusel ta kontrollib vastuste õigsust/vastavust. Positiivse hindamistulemuse saamiseks tuleb taotlejal saada vähemalt 70 % õigeid vastuseid. Hindajate hinnangud testi kohta lisatakse iga testi päisesse: punktide arv ja otsus: „piisav“ või „ebapiisav“. Testi hindaja allkirjastab tulemuse lisades nime, kuupäeva, aja, koha.

3.4.2. Taotleja kompetentside hindamine praktilises ülesandes/teraapiaseansil

Hindaja jälgib taotleja poolt teostatavat teraapiaseanssi ja hindab tema oskuste vastavust kompetentsusnõuetele hindamiskriteeriumite abil (tabelid p. 4.1. ja p.4.2.) Hindajate hinnangud tabelis: „vastab“ või „ei vasta“

3.4.3. Taotlejale koondhinnangu vormistamine – Vorm H1

Hindamise lõppemisel täidetakse iga taotleja kohta **koondhinnangu** leht (vorm H1), mis moodustub hindamiskomisjoni liikmete enamushinnangu alusel.

Taotleja nimi:

Hindamise toimumise aeg ja koht:

Kompetents	Hindaja 1 hinnang	Hindaja 2 hinnang	Hindaja 3 hinnang	Koondhinnang
Kirjalik test				
B.2.1.				
B.2.2.				
...				

Hindamiskomisjoni ettepanek: anda (mitte anda) taotlejale: ki-shiatsu terapeut .... taseme kutse, sest ...
Hindamiskomisjoni esimees: nimi ja allkiri

3.4.4. Kokkuvõtete tegemine ja kutsetunnistuse väljastamine

Vastavalt hindamisdokumentidele koostab hindamiskomisjon **hindamisprotokolli** koos ettepanekuga taotlejale kutse andmise või andmata jätmise kohta. Protokollile kirjutavad alla kõik hindamiskomisjoni liikmed. Hindamiskomisjon esitab hindamisprotokolli oma eriala kutsekomisjonile. Hindamislehti ja koondhinnangut ei tutvustata kolmandatele isikutele.

Näide: Ki-shiatsu teraapia hindamisprotokoll

Jrk nr	Taotleja nimi	Isikukood	Taotletav tase	Hindamise aeg	Hindamise koht	Koondhinnang	Märkused

Lisa: vormid H1

Hindamiskomisjoni esimees: nimi ja allkiri

Hindamiskomisjoni liikmed: nimed ja allkirjad

Hindamiskomisjoni protokoll on kutsekomisjonile aluseks otsuse langetamisel taotlejale kutse andmise/mitteandmise kohta.

Kutsekomisjon saadab kutseeksami tulemuste koondprotokolli koos oma otsusega TAM Kutsenõukogule kinnitamiseks ja selle alusel väljastatakse hindamisel positiivse tulemuse saanud kutse taotlejatele kutsetunnistused.

TAM Kutsenõukogu kannab kutse andmisega seotud info kutseregistrisse 7 päeva jooksul pärast kutsekvalifikatsiooni andmise otsuse vastuvõtmist.

TAM Kutsenõukogu väljastab kutsetunnistuse hiljemalt 14 päeva jooksul pärast Ki-shiatsu Kutsekomisjoni poolt kutsekvalifikatsiooni andmise otsuse vastuvõtmist.

4. Hinnatavad kompetentsid ja nende hindamiskriteeriumid.

Tasemete 5 ja 6 taotleja hindamisel jälgitakse taotleja poolt sooritatava praktilise ülesande/teraapiaseansi läbiviimist ja võrreldakse tema oskuste vastavust kutsestandardis esitatud kompetentsusnõuetele.hindaminele (B.2.1.-B.2.4.)Kutset läbivate kompetentside (B.2.4.) hindamine toimub integreeritult teiste kompetentside hindamise käigus.

Hindamise käigus täidab iga hindamiskomisjoni liige vastavad hindamistabelid p.4.1. või p.4.2. (vastavalt tase 5 või tase 6), andes hinnangud taotlejale iga kompetentsi vastavuse või mittevastavuse kohta.

4.1. Tabelid Ki-shiatsu terapeut tase 5 hindamiseks

Kompetents B.2.1. – tase 5, patsiendi seisundi hindamine, info kogumine ja kokkulepete sõlmimine

Hindamiskriteeriumid	Tulemus		Märkused
	Jah	Ei	
1. Loob kontakti patsiendiga ja hoiab kontakti kogu teraapiaprotsessi jooksul.			
2. Kogub infot patsiendi kohta vastavalt olukorrale ja vajadusele: pöördumise põhjus, probleemi olemus, ootused jms. Suunab klienti kirjeldama soovitud muutust.			
3. Interpreteerib ja üldistab intervjuu tulemusi, teadvustades põhjuse ja tagajärje võimalikke seoseid; hindab ki-shiatsu teraapia kui meetodi sobivust patsiendi abistamiseks.			
4. Teavitab patsienti ki-shiatsu teraapia tööprotsessist ja põhimõtetest.			
5. Sõlmib teraapiaprotsessi puuduvad vastastikused kokkulepped, püstitab koostöös patsiendiga realistlikud eesmärgid, selgitab patsiendile omavastutuse ja koostöö põhimõtteid ning olulisust; informeerib patsienti tema andmetega seotud toimingutest, järgib oma töös terapeudi eetikakoodeksit.			
Koondhinnang B.2.1.			

Kompetents B.2.2. – tase 5, teraapia planeerimine, elluviimine ja lõppkokkuvõtte tegemine

Hindamiskriteeriumid	Tulemus		Märkused
	Jah	Ei	
1. Planeerib teraapia ülesehituse ja valib lähenemismeetodid lähtudes patsiendist ja tema seisundist.			
2. Teostab patsiendi seisundi esmase hindamise palpeerides tema kõhtu; määrab esmase diagnoosi e. <i>sho</i> .			
3. Teostab kogukeha teraapia lähtudes kõhudiagnoosist, meridiaanide ja organite energeetilisest tasemest, patsiendi üldisest seisundist ja teraapia käigus saadavast teabest.			
4. Valdab ki-shiatsu teraapia ülesehitust, teraapia põhimõtteid, asendeid ja tehnikaid.			
5. Püsib ajagraafikus; tuleb hästi toime kogukeha teraapia läbiviimisega; on keskendunud, tasakaalukas.			
6. On äärmiselt tähelepanelik patsiendi ja tema seisundi suhtes, jälgib patsiendi keha reaktsioone ja olekut ning arvestab seda oma tegevuses.			
7. Kannab hoolt, et patsient tunneks end mugavalt ja turvaliselt kogu seansi vältel. Vestleb vajadusel patsiendiga teraapia ajal, rahustab või suunab tema olekut.			
8. Määrab lõpliku diagnoosi e. <i>sho</i> .			
9. Oskab hinnata oma tegevust ja teostatud teraapia tulemuslikkust.			
Koondhinnang B.2.2.			

Kompetents B.2.3. – tase 5 tagasisidevestluse läbiviimine

Hindamiskriteerium	Tulemus		Märkused
	Jah	Ei	
1. Küsitleb patsienti tema enesetunde ja teraapia käigus kogetu kohta. Lähtuvalt teraapia eesmärgist valib selleks sobiva vestlustehnika, on empaatiline ja arvestab patsiendi eripäraga.			
2. Annab patsiendile tagasisidet tema organismi üldise seisundi, organite ja meridiaanide energeetilise taseme kohta; info edastamisel on delikaatne, arvestab patsiendi eripära ja reaktsioonidega; hindab teraapia tulemuslikkust patsiendi jaoks;.			
3. Kuulab ära, mis patsiendil on öelda, kuid hoiab vestluse fookuses ning ajaplaanis.			
4. Annab nõu ki-shiatsu teraapia või muude raviviiside edasise kasutamise kohta, annab soovitusi oma tervise parandamiseks.			
5. Teeb teraapiaprotsessist lõppkokkuvõtte; dokumenteerib oma tegevuse, kasutades korrektset erialaterminoloogiat ja emakeelt.			
Koondhinnang B.2.3.			

Kompetents B.2.4. – tase 5 Ki-shiatsu terapeudi kutset läbiv kompetents (hinnatakse integreeritult teiste kompetentside hindamise käigus)

Hindamiskriteeriumid	Tulemus		Märkused
	Jah	Ei	
1. Arvestab patsiendi individuaalseid iseärasusi, tema ealisi, soolisi, kultuurilisi, poliitilisi ja religioosseid erisusi ning nende mõju teraapiaprotsessile.			
2. Suhtleb patsiendikeskselt ja oskuslikult kogu teraapiaprotsessi vältel.			
3. Oma tegevuses on suunatud patsiendi intellektuaalse, emotsionaalse ja füüsilise tasakaalu saavutamisele ja hoidmisele.			
4. Dokumenteerib oma tegevuse, kasutades erialaterminoloogiat.			
5. Lähtub oma töös konfidentsiaalsuse põhimõtetest ning tagab kirjalike märkmete ja digitaalsete andmete kaitstuse.			
6. Lähtub oma töös kutse-eeetika nõuetest.			
7. Järgib kutsega seonduvaid õigusakte.			
8. Mõistab oma erialase kompetentsuse piire.			
9. Arendab tööalaseid teadmisi läbi pideva erialase enesetäienduse ja eneserefleksiooni.			
10. Planeerib oma aega, töötab süsteemselt ja organiseeritult.			
11. Kasutab ühte võõrkeelt vähemalt tasemel B1, teraapiaklientidega töötamise keelt vähemalt tasemel C1.			
Koondhinnang B.2.4.			

4.2. Tabelid Ki-shiatsu terapeut tase 6 hindamiseks

Kompetents B.2.1. – tase 6, patsiendi seisundi hindamine, info kogumine ja kokkulepete sõlmimine

Hindamiskriteeriumid	Tulemus		Märkused
	Jah	Ei	
1. Loob kontakti patsiendiga ja hoiab kontakti kogu teraapiaprotsessi jooksul.			
2. Kogub infot patsiendi kohta vastavalt olukorrale ja vajadusele: pöördumise põhjus, probleemi olemus, ootused jms. Suunab klienti kirjeldama soovitud muutust.			
3. Interpreteerib ja üldistab intervjuu tulemusi, teadvustades põhjuse ja tagajärje võimalikke seoseid; hindab ki-shiatsu teraapia kui meetodi sobivust patsiendi abistamiseks.			
4. Teavitab patsienti ki-shiatsu teraapia tööprotsessist ja põhimõtetest.			
5. Sõlmib teraapiaprotsessi puudutavad vastastikused kokkulepped, püstitab koostöös patsiendiga realistlikud eesmärgid, selgitab patsiendile omavastutuse ja koostöö põhimõtteid ning olulisust; informeerib patsienti tema andmetega seotud toimingutest, järgib oma töös terapeudi eetikakoodeksit.			
Koondhinnang B.2.1.			

Kompetents B.2.2. – tase 6, teraapia planeerimine, teostamine ja lõppkokkuvõtte tegemine

Hindamiskriteeriumid	Tulemus		Märkused
	Jah	Ei	
1. Planeerib teraapia ülesehituse ja valib lähenemismeetodid lähtudes patsiendist ja tema seisundist.			
2. Teostab patsiendi seisundi esmase hindamise palpeerides tema kõhtu; määrab esmase diagnoosi e. <i>sho</i> .			
3. Teostab kogu keha teraapia lähtudes kõhudiagnoosist, meridiaanide ja organite energeetilisest tasemest, patsiendi üldisest seisundist ja teraapia käigus saadavast teabest.			
4. Kasutab ki-shiatsu tehnikaid kindlalt. Teraapia teostamise tempo ja keskendumine viitavad kogemusele, pühendumisele ning arusaamisele oma tegevuse eesmärkidest.			
5. Vajutused ja hoided on keskendunud ja loogilise tempoga viidates heale tunnetusele, patsiendi energiatele pühendumisele.			
6. Käitub vabalt ja enesekindlalt. Püsib vabalt ajagraafikus, korrigeerib loominguiliselt teraapia kulgu, intensiivsust, ulatust, kestvust jms. vastavalt olukorrale ja vajadusele.			
7. On äärmiselt tähelepanelik patsiendi ja tema seisundi suhtes; jälgib patsiendi keha reaktsioone ja olekut ning analüüsib saadud teavet lähtudes ki-shiatsu teooriast;			
8. Kannab hoolt, et patsient tunneks end mugavalt ja turvaliselt kogu seansi vältel. Vestleb vajadusel patsiendiga teraapia ajal, rahustab või suunab tema olekut.			
9. Oskab määrata lõpliku diagnoosi e. <i>sho</i> ning mõista sellega seonduvaid põhjustagajärjelisi sümptomeid lähtudes ki-shiatsu teooriast.			
10. Teeb kokkuvõtte teraapiaseansist; oskab hinnata oma tegevuse efektiivsust ja teraapia tulemuslikkust patsiendi jaoks.			
Koondhinnang B.2.2.			

Kompetents B.2.3. – tase 6, tagasisidevestluse läbiviimine

Hindamiskriteeriumid	Tulemus		Märkused
	Jah	Ei	
1. Küsitleb patsienti tema enesetunde ja teraapia käigus kogetu kohta. Lähtuvalt teraapia eesmärgist valib selleks sobiva vestlustehnika, on empaatiline ja arvestab patsiendi eripäraga.			
2. Annab patsiendile tagasisidet tema organismi üldise seisundi, organite ja meridiaanide energeetilise taseme kohta; info edastamisel on delikaatne, arvestab patsiendi eripära ja reaktsioonidega; hindab teraapia tulemuslikkust patsiendi jaoks;			
3. Selgitab patsiendile tema terviseprobleemide võimalikke põhjuseid. Vestluse käigus leiab täpsemad viited probleemi algpõhjustele. Mõistab ise ja oskab selgitada patsiendile organismi kui terviku toimimist ja sõltuvust inimese psüühikast ja füsioloogiast.			
4. Arutlu käigus patsiendiga jääb tagasihoidlikuks, ei kiirusta oma arvamuse esitamisega, vaid laseb patsiendil ennast avada. Võimalusel analüüsib patsiendi eluviisi, isikuomaduste ja suhete seoseid tema organismi hetkeolukorraga.			
5. Annab nõu muutuste läbiviimiseks patsiendi eluviisis ja suhetes; pakub välja toitumise, liikumise ja ki-shiatsu venitusharjutustega seonduvaid erinevaid toetavaid võimalusi.			
6. Annab soovitusel ki-shiatsu teraapia või muude raviviiside edasise kasutamise kohta, jälgib järjekindlalt patsiendi arengut, on usaldusväärseks ja toetavaks nõuandjaks;			
7. Teeb teraapiaprotsessist lõppkokkuvõtte; dokumenteerib oma tegevuse, kasutades korrektset erialaterminoloogiat ja emakeelt.			
8. Kuulab ära, mis patsiendil on öelda, kuid hoiab vestluse fookuses ning ajaplaanis.			
Koondhinnang B.2.3.			

Kompetents B.2.4. – tase 6, kutset läbiv kompetents (hinnatakse integreeritult teiste kompetentside hindamise käigus)

Hindamiskriteeriumid	Tulemus		Märkused
	Jah	Ei	
1. Arvestab patsiendi individuaalseid iseärasusi, tema ealisi, soolisi, kultuurilisi, poliitilisi ja religioosseid erisusi ning nende mõju teraapiaprotsessile.			
2. Suhtleb patsiendikeskselt, oskuslikult, tasakaalukalt ja kindlalt kogu teraapiaprotsessi vältel.			
3. Oma tegevuses on suunatud patsiendi intellektuaalse, emotsionaalse ja füüsilise tasakaalu saavutamisele ja hoidmisele.			
4. Dokumenteerib oma tegevuse, kasutades erialaterminoloogiat.			
5. Lähtub oma töös konfidentsiaalsuse põhimõtetest ning tagab kirjalike märkmete ja digitaalsete andmete kaitstuse.			
6. Lähtub oma töös kutse-eeetika nõuetest.			
7. Järgib kutsega seonduvaid õigusakte.			
8. Mõistab oma erialase kompetentsuse piire.			
9. Arendab tööalaseid teadmisi läbi pideva erialase enesetäienduse ja eneserefleksiooni.			
10. Planeerib oma aega, töötab süsteemselt ja organiseeritult.			
11. Kasutab ühte võõrkeelt vähemalt tasemel B1, teraapiaklientidega töötamise keelt vähemalt tasemel C1.			
Koondhinnang B.2.4.			

5. Hindamisjuhend hindajale

Enne hindamist tutvuge põhjalikult:

- käesoleva hindamisstandardiga,
- ki-shiatsu hinnatava taseme kutsestandardiga,
- kompetentsipõhise hindamise mõistete ja põhimõtetega,
- kutse andmise korraga,
- hindamise üldise informatsiooniga,
- hindamiskriteeriumidega,
- hindamismeetoditega,
- hindamisülesannetega,
- hindamise korraldusega,
- hindamisel kasutatavate vormidega.

Hindamise ajal:

- jälgige igat taotlejat hindamisprotsessis personaalselt,
- täitke iga taotleja kohta personaalne hindamisvorm (tabelid 4.1. või 4.2.),
- esitage vajadusel küsimusi hindamiskriteeriumide täitmise osas,
- hinnake iga hindamiskriteeriumi järgi,
- määrake hindamise tulemus iga hindamiskriteeriumi kohta.

Hindamise järel:

- andke taotlejale konstruktiivset tagasisidet,
- allkirjastage ja edastage tabelid hindamistulemustega hindamiskomisjoni esimehele, et kanda andmed hindamise koondvormile H1,
- allkirjastage hindamistulemuste koondprotokoll.

7. Ki-shiatsu terapeut tase 5 või 6 kooliasutuse lõpueksamina

Erialase väljaõppe lõpetamisel on taotleja soovi korral võimalik tema kutsealane hindamine vastavalt hindamisstandardiga sätestatud nõuetele. Koolitusasutus, kus valmistatakse ette ki-shiatsu terapeute, võib õppekava lõpetamisel õppijate teadmiste ja oskuste hindamisel ühildada lõpueksami ja kutseeksami. Vastava loa saamiseks peab koolitusasutus esitama Ki-shiatsu Kutsekomisjonile taotluse, mis edastatakse sobivuse korral lõplikuks kinnitamiseks TAM Kutsenõukogule. Positiivse vastuse korral vormistab TAM Kutsenõukogu sellekohase otsuse.

7.1. Kutsealase hindamise korraldus kooliasutuses

Kutse andmisel koos väljaõppe lõpetamisega täidab kutsekomisjoni ülesandeid koolitusasutuse poolt moodustatud lõpueksami komisjon, kuhu kuuluvad: vähemalt üks ki-shiatsu tippspetsialist, koolitaja, üks Ki-shiatsu Kutsekomisjoni esindaja ja üks koolitusasutuse juhatuse liige. Lõpueksami komisjoni koosseisu kinnitab Ki-shiatsu Kutsekomisjon.

Lõpueksami komisjon koostab lõpueksami korraldamise juhendi, et tagada hindamise vastavus ki-shiatsu, tase 5 ja 6 hindamisstandardis kehtivatele nõuetele. Lõpueksami korraldamise juhend põhineb käesolevale hindamisstandardile ning selles peab olema kirjeldatud:

- o dokumentide vastuvõtmise kord ja tähtajad;
- o juhendid kirjaliku testi läbiviimiseks ja praktilise ülesande/teraapiaseansi teostamiseks praktilise ülesande/teraapia teostamiseks;
- o hindamise korraldus ning vastavad vormid hindajatele (tabelid 4.1., 4.2.); o hindamistulemuste vaidlustamine ja vaidluste lahendamise kord;
- o aruandlus ja väljastatavad dokumendid.

Lõpueksami korraldamise juhend kooskõlastatakse Ki-shiatsu Kutsekomisjoniga.

7.2. Kutsealase hindamise kokkuvõtete tegemine ja kutsetunnistuste väljastamine

Lõpueksami komisjon teeb hindamistulemuste alusel otsuse kutse andmise või andmata jätmise kohta (vormid H1 ja hindamiskomisjoni protokoll) ning saadab Ki-shiatsu Kutsekomisjonile kinnitamiseks nende lõpetajate andmed, kellele antakse ki-shiatsu terapeudi tase 5 või tase 6 kutse.

TAM Kutsenõukogu kannab kutse andmisega seotud andmed kutseregistrisse ja väljastab koolitusasutuse lõpetajatele kutsetunnistused.